

mellem Stat og Kirke, paatager sig, thi det vil øjensynlig medføre, at Forbindelsen mellem Stat og Kirke ganske af sig selv ebber ud og dør *Straadeden*, og det mener jeg vilde være den uheldigst mulige Udgang af dette Forhold, thi Stat og Kirke har gensidig haft meget Udbytte af hinanden. Naar jeg siger øjensynlig, saa har det ogsaa sin Realitet i, hvad der gennem det kirkelige Udvalgs Arbejde er blevet oplyst om, at Tilgangen til den teologiske Uddannelse Aar for Aar gaar ned med en rivende Hast. I 1918 var der 98, som studerede Teologi, i de følgende to Aar gik Antallet ned til 59 og 53 for i 1921 kun at være 46. Medens man saaledes ved de Lønninger, man byder Præsterne, med Villie, om jeg saa maa sige, indskrænker Antallet af teologiske studerende, udvider man paa den anden Side Adgangen for Lægmand til de forskellige Præsteembeder. I Nødloven af 28. Maj 1920 krævedes der $\frac{3}{4}$ af Menighedsraadsmedlemmernes Stemmer, for at en Lægmand skulde faa Adgang til et Præsteembede, dette Tal blev først gennem det kirkelige Udvalgs Arbejde reduceret til $\frac{5}{8}$ for endelig i det foreliggende Lovforslag at reduceres til $\frac{5}{8}$ af de fremmødte. Jeg mener, at Kirkens Kulturstandpunkt staar i Forbindelse med Kirkens Økonomi, jeg tror, at skal vi opretholde den Standard, vi ønsker vor Præstestand skal bevare, maa vi ogsaa give Præsterne en nogenlunde rimelig Levofod.

Der er et Punkt i Lønningslovforslagets § 61, 3die Stykke: „Ligningen foretages af den kommunale Ligningsmyndighed i hver Kommune“, som meget vil hjælpe paa Ligningen af Kirkeskatten. Denne Redaktion er det mig en Glæde, at den højtærede Kirkeminister er gaaet med til, særlig da den ikke er i Overensstemmelse med den Opfattelse, han har haft tidligere, hvor han ønskede, at Ligningen skulde foretages af Menighedsraadene. Jeg tror, det er bekvemt, og at vi maa være den højtærede Kirkeminister taknemlig for, at han har bevaret denne Ordning.

Man har i det foreliggende Lønningslovforslag ikke nøjedes med at blive ved de bestaaende Lønninger i Almindelighed, men er endogsaa gaaet til direkte Indskrænkninger i Lønnen. Naar den ærede sidste Taler (Kammersgaard) f. Eks. udtalte, at Paragraffen om Naadensaaret er uforandret, er dette ikke ganske rigtigt; i § 51 er der blevet indskudt et lille Ord, idet der er Tale om de i Naadensaaret „forfaldne Indtægter og Udgifter“. Dette lille Ord „forfaldne“ ser uskyldigt ud, men det vil

for en Række Præster betyde et Minus paa nogle Hundrede Kroner. Jeg mener, at vi maa ogsaa overveje, hvad der skal lægges i dette lille Ord „forfaldne“. Endelig er der en anden Række Præster, som ogsaa vil blive stillet daarligere, det er dem, der første Gang bliver indsat i et Embede. Medens det tidligere var saaledes, at deres Lønninger blev beregnet fra deres Præstevise, skulde den nu beregnes efter deres Tiltrædelse i Embedet. Jeg mener, den maa gælde fra deres Udnævnelsesdato, thi vedkommende Præst er jo ikke paa nogen Maade Herre over, hvornaar Præstevielsen eller hvornaar Provsteindsættelsen kan finde Sted. Den Ordning, der er foreslaaet i § 84, betyder for dem et Minus i Lønning, som jeg mener burde undgaas.

Kun paa eet eneste Punkt i hele Lønningsforslaget er der en Forbedring, og den gælder Valgmenighedspræsterne. De har faaet et lille Forspring her fremfor andre, thi medens de efter de gamle Lønningslove kunde tage 9 Aar af deres Tjenestetid med ved Pensionsberegning, kan efter det nuværende Lovforslag hele den Tid, i hvilken de har virket som Valgmenighedspræst, tages med ved deres Pensionsberegning. Det er selvfølgelig meget bekvemt, at saadanne Valgmenighedspræster kan henlægge deres Otium til Statskirken, i Statsforsorgens Skød.

Der er et enkelt Punkt af det kirkelige Udvalgs Lønningsforslag, som helt er strøget i det foreliggende Lovforslag; det er det kirkelige Udvalgs § 6, der handler om Oprettelse af Stiftskapellanier. Jeg tror, det vil være gavnligt at oprette saadanne i de enkelte Stifter, idet det baade er en praktisk, nyttig og økonomisk Foranstaltning. Ser vi omkring paa de mange Præsteembeder, som staar ledige rundt i Landet, vil man se, hvor kostbart det er at administrere dem, hvor megen Ulejlighed det volder Beboerne i de paagældende Sogne. Oprettelse af Stiftskapellanier vil derfor sikkert være baade en gavnlig, praktisk og økonomisk Foranstaltning.

Endnu skal jeg kort omtale de sidste Paragraffer, der handler om Præstegaardenes Vedligeholdelse, om Flytning og om den Slags Ting. Jeg indrømmer, at jeg var meget glad ved den Udlægning, den højtærede Kirkeminister gav af Lignelsen om Præstesækken, der aldrig kunde blive fuld, men skarpt maa jeg vende mig imod den ældede Løve — det var jo det ærede Medlem Hr. Blangs nom de guerre til den afgaaende Kirkeminister —, naar han rettede sit Angreb mod de fordringsfulde Præste-